

Народна банка Србије

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–децембар 2024.

Јануар 2025.

Садржај:

ЕКСПЕРТИЗА	3
1. Експертиза готовог новца.....	3
2. Експертиза ефективног страног новца	5
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца	7

ЕКСПЕРТИЗА

1. Експертиза готовог новца

У 2024. години, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је 1.697 комада фалсификованих новчаница готовог новца (динара).

Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

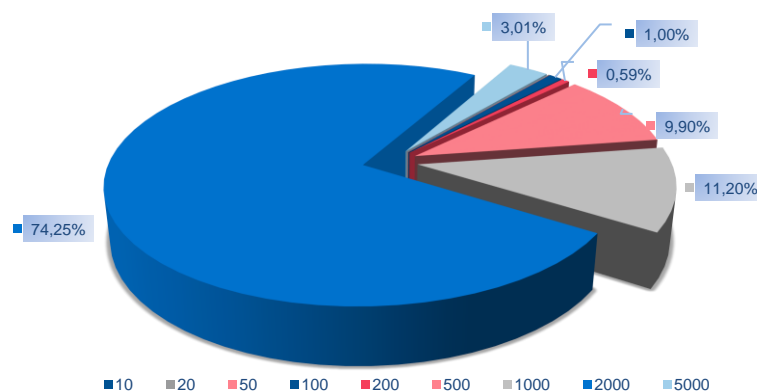
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–децембар 2024.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	51	1.260	190	168	10	17	0	1	0	1.697
Учешће у %	3,01	74,25	11,20	9,90	0,59	1,00	0,00	0,06	0,00	100,00

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице апоена од 2000 (74,25%), 1000 (11,20%) и 500 (9,90%) динара (Графикон 1).

Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–децембар 2024.
(у комадима)

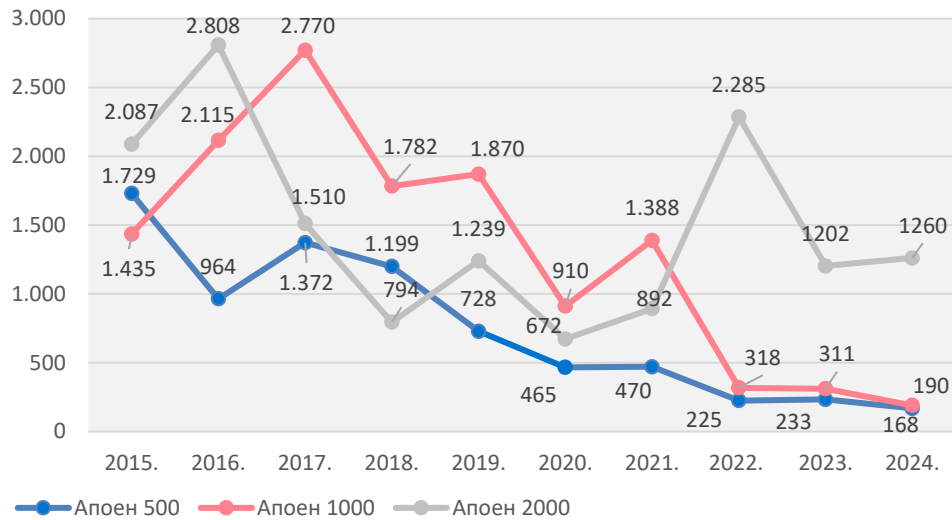

Извор: Народна банка Србије.

Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 95,35% од укупног броја фалсификата новчаница готовог новца откривених у посматраном периоду 2024. године.

Посматрано у последњих десет година, та три апоена су најзаступљенија међу откривеним фалсификованим новчаницама динара (Графикон 2).

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца највећи је удео новчаница апоена од 2000 (82,55%) и од 5000 (8,35%) динара (Табела 2 и Графикон 3).

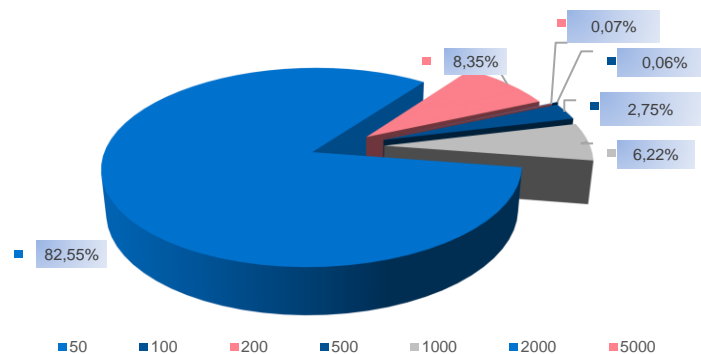
Процентуално изражено, та два апоена заједно чине 90,90% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–децембар 2024.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	255,00	2520,00	190,00	84,00	2,00	1,70	0,00	0,02	0,00	3052,72
Учешће у %	8,35	82,55	6,22	2,75	0,07	0,06	0,00	0,00	0,00	100,00

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–децембар 2024.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако се упореде откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, види се да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 2,59 комада фалсификованих новчаница готовог новца, односно на милијарду динара у оптицају откривено је 5.643,48 динара фалсификованог новца.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–децембар 2024. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификоване откривена су 2.143 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца.

Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 3.

Табела 3. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца јануар–децембар 2024. (у комадима)

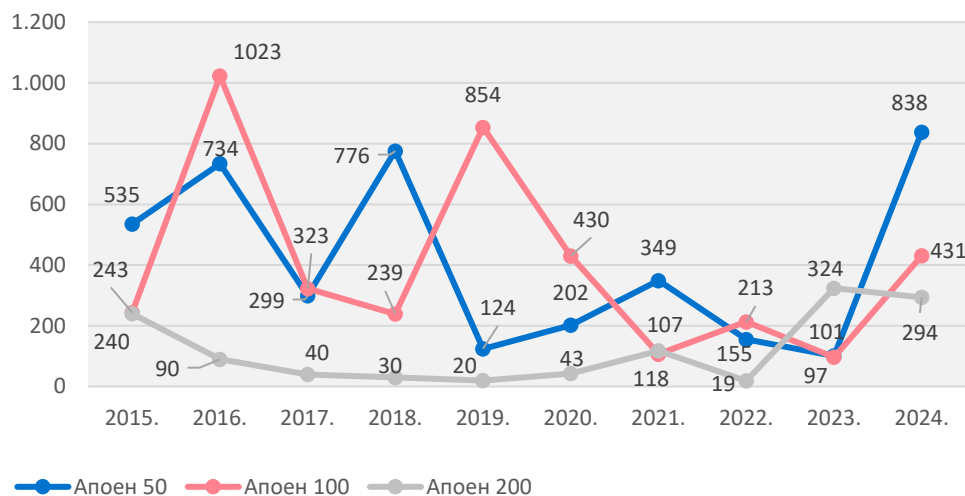
Валута	EUR							Укупно EUR	USD							Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	10	5		100	50	20	10	5	1				
Комада	67	294	431	838	207	6	5	1.848	135	1	42	43	41	30	292	3	2.143	
Учешће у %	3,13	13,72	20,11	39,10	9,66	0,28	0,23	86,23	6,30	0,05	1,96	2,01	1,91	1,40	13,63	0,14	100,00	

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду откривено је 1.848 комада фалсификованих новчаница евра, од чега највише апоена 50 и 100.

На Графикону 4 приказано је кретање броја комада откривених фалсификата апоена 50, 100 и 200 евра у последњих десет година.

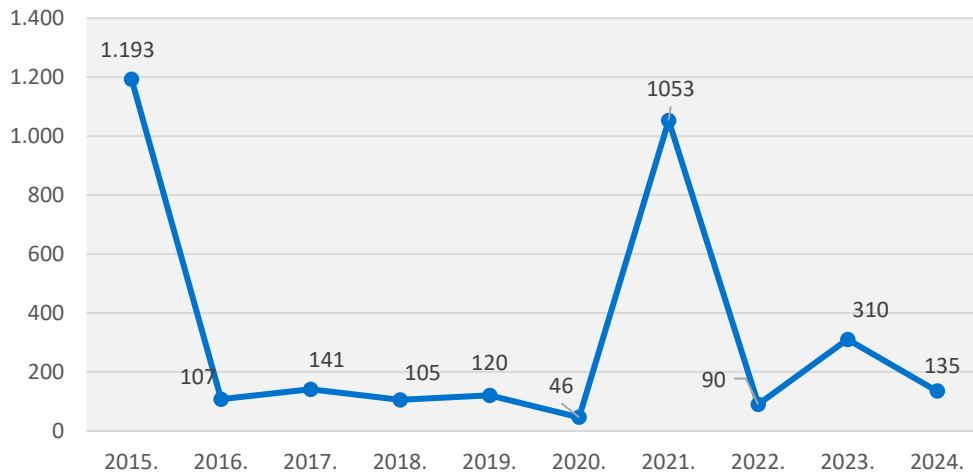
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени евра (у комадима)

У посматраном периоду откривена су 292 комада фалсификата америчког долара, од којих је 135 комада апоена 100. Иначе, током година приметно је да је међу фалсификованим новчаницама америчких долара доминантно учешће апоена 100 долара.

Графикон 5 приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих десет година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен долара
(у комадима)

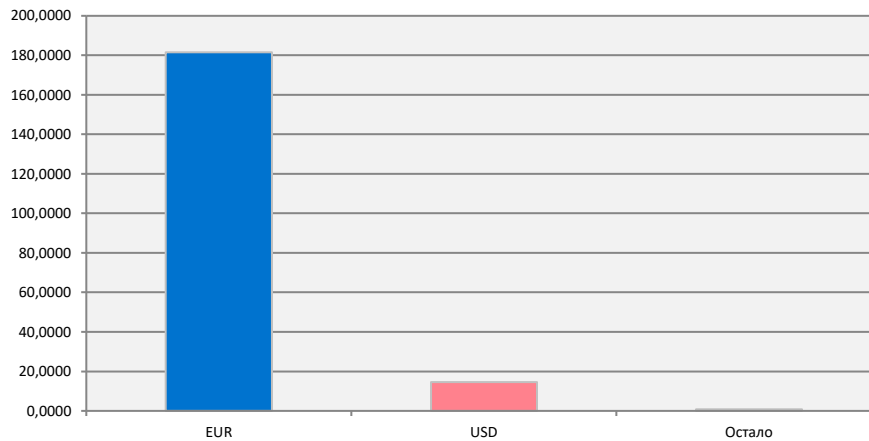
У посматраном периоду, колону *Остало* у Табели 3 чине три комада фалсификоване новчанице, и то апоена од 100, 500 и 1000 немачких марака.

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца најбоље ће се сагледати ако се вредности појединих валута изразе у еврима¹ (Графикон 6).

¹ За прерачун вредности других валута у евро примењени су међувалутни односи из курсне листе која је важила на дан 15. јануар 2025. (курс евра 117,1350 динара).

Графикон 6. **Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–децембар 2024.**

(износ у хиљадама EUR)

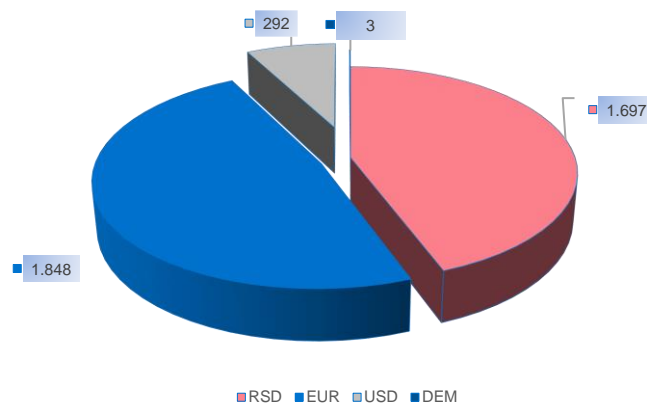
Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

Међу укупно 3.840 комада фалсификованих новчаница, колико је откривено у 2024. години, најзаступљенији су фалсификати евра, а њихово учешће, као и учешће броја комада фалсификата динара и страних валута у укупном броју комада, дато је у Графикону 7.

Графикон 7. **Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–децембар 2024.**

(у комадима)

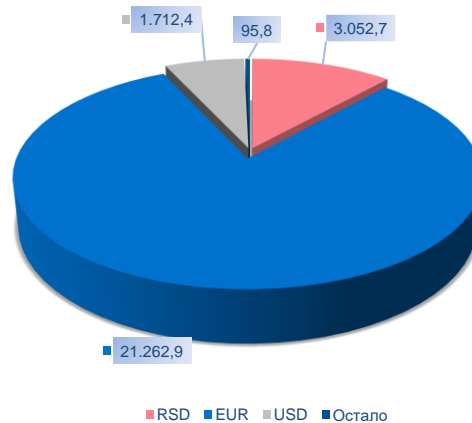

Извор: Народна банка Србије.

Као што се може видети, посматрано по броју комада, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница евра, и то 1.848 комада (48,13%), затим 1.697 комада динара (44,19%), 292 комада америчког долара (7,60%) и три комада немачких марака (0,08%).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–децембар 2024. године најбоље ће се сагледати ако се вредности тих валута изразе у динарима² (Графикон 8).

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–децембар 2024. (износ у хиљадама RSD)

Извор: Народна банка Србије.

Од укупно 26.123.912,19 динара, колико износи номинална динарска противвредност фалсификата свих валута, може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра, и то у износу од 21.262.930,88 динара (81,39%), затим домаће валуте у износу од 3.052.720,00 динара (11,69%), америчког долара у износу од 1.712.437,00 динара (6,55%) и немачке марке у износу од 95.824,32 динара (0,37%).

Напомена: У посматраном периоду извршена је и експертиза 100 комада кованица евра апоена 1 и 2 евра, при чему је за 35 комада апоена 2 евра утврђено да су фалсификати.

² За прерачун вредности других валута у динаре примењен је средњи курс динара на дан 15. јануар 2025. (117,1350).